

N:o 52.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 19 april 1899.

— — — — — Andra Kammaren den 19 — — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion
om lagbestämmelser till skydd för det fria arbetsaftalet.*

(Lagutskottets utlåtande n:o 14.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag har enskild motionär väckt förslag om vidtagande af åtgärder i lagstiftningsväg för beredande af skydd åt i behörig ordning ingångna arbetsaftal.

Riksdagen finner det vara synnerligen angeläget att få till stånd en lagstiftning, som på ett mera verksamt sätt än den nuvarande skyddar det fria arbetsaftalet och så vidt möjligt förebygger de skadliga verkningarna af arbetsinställelser till trots af ingångna arbetsaftal. Om man nemligen fasthåller, att det icke kan komma i fråga att i ringaste mån inskränka arbetarnes rätt att fritt förfoga öfver sin arbetskraft och söka betinga sig det pris för sitt arbete, som de anse motsvara detsamma, så kan det icke förnekas, att ett aftal om arbete å ena och arbetspris å andra sidan bör, lika väl som hvarje annan medveten och frivillig öfverenskommelse, uppfyllas, der så påfordras, och detta lika väl af den ena som af den andra utaf parterna samt till den ändan vara faktiskt förbindande lika starkt åt båda hållen.

Behovvet af åtgärder, egnade att uppnå ifrågavarande syfte, har ock i än högre grad än förut ådagalagts genom de under sista året inträffade arbetsinställelserna samt af den i många fall högst afsevärda skada, som derigenom förorsakats så väl arbetsgifvare som arbetare.

Men kan man således, enligt Riksdagens mening, vara temligen ense om behovvet af särskilda lagstiftningsåtgärder till förekommande, så långt ske kan, af ekonomisk skada genom brytande af arbetsaftal, så torde enigheten icke vara lika stor, då fråga blir om hvad som för detta ändamål bör göras.

Väl hafva åtskilliga åtgärder ifrågasatts såsom förtjenta att härutinnan komma under öfvervägande. Så har t. ex. dels framkastats tanken att inrätta skiljenämnder för slitande af tvister mellan arbetsgifvare och arbetare, dels ifrågasatts att skänka effektivare skydd åt arbetsaftalet genom att tillförbinda de s. k. fackföreningarne såsom juridiska personer att med sin egendom ersätta den skada, som för arbetsgifvare uppkommer genom kontraktsbrytande arbetsinställelser, af fackföreningarne åstadkomna eller understödda. Riksdagen ser sig likvisst icke i stånd att angifva några bestämda grunder för en blifvande lagstiftning i ämnet.

Dock hyser Riksdagen den tillförsigt, att ur en allsidig utredning af hithörande förhållanden skall framgå, att en effektiv lagstiftning till skydd för arbetsaftal verkligen är möjlig och huru en sådan lämpligast bör ordnas, och Riksdagen anser sig därför böra öfverlemna frågan till Eders Kongl. Maj:ts pröfning. Ett ytterligare skäl härför finner Riksdagen i den omständigheten, att sistlidet års Riksdag i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t anhållit om utarbetande och framläggande för Riksdagen af förslag till ny legostadga. Det torde nemligen vara synnerligen lämpligt att i sammanhang med den utredning, som i följd af berörda skrifvelse kan förväntas i fråga om de arbetsaftal, som falla under legostadgan, få frågan om ändrad lagstiftning rörande öfriga arbetsaftal under ompröfning.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till sådana lagbestämmelser, som må anses erforderliga för beredande af nödigt skydd åt i behörig ordning ingångna arbetsaftal.

Stockholm den 19 april 1899.

Med undersåtlig vörndnad.